

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Уманський національний університет садівництва
Освітня програма	30523 Агроінженерія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	208 Агроінженерія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

09.04.2021 р.

Справа № 0149/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 20 "Аграрні науки та продовольство" у складі:

Василь Лопушняк – головуючий,
Бутко Микола Олександрович,
Власенко Володимир Анатолійович,
Геник Ярослав Вячеславович,
Гончарова Олена Вікторівна,
Іванова Ірина Євгенівна,
Пастухов Валерій Іванович,
Роман Васишин,
Сатарова Тетяна Миколаївна,

за участі запрошених осіб:

Пушка Олександр Сергійович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Уманський національний університет садівництва
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	30523
Назва ОП	Агроінженерія
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	208 Агроінженерія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 9, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Цілі освітньої програми сформульовані чітко і відповідають місії та стратегії розвитку ЗВО, які викладені у «Стратегії розвитку Уманського національного університету садівництва 2020-2025 рр.» (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2020/other/strategiya-rozvitku-2020-2025.pdf>). Під час розробки та перегляду ОПП було взято до уваги «Стратегію розвитку Черкаської області на період 2021-2027 р.р.». Особливістю освітньої програми є вивчення новітніх енергетичних засобів, сільськогосподарських машин та питань їх комплектування, ремонту, діагностики і експлуатації для отримання високих і сталих урожаїв з використанням систем точного землеробства. В той же час унікальність не враховує спеціалізацію Університету – садівництво, та галузеву програму розвитку садівництва України до 2025р.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

До формування цілей та програмних результатів ОП залучались такі групи заінтересованих сторін: здобувачі освіти, роботодавці, академічна спільнота. Формами залучення є онлайн та письмові анкетування, проведення семінарів, конференцій, зборів, неформальне спілкування тощо. Під час обговорення ОП, дійшли висновку, про необхідність більше уваги приділяти агрономічній складовій, як під час формування навчальних планів, так і при розробці робочих програм навчальних дисциплін. Роботодавці у своїх пропозиціях основний акцент зробили на практичну підготовку здобувачів вищої освіти. Самі ж здобувачі вносили пропозиції через студента, який входить до проектної групи із розробки ОП.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Джерелом інформації про тенденцію розвитку спеціальності, ринок праці були визначені на підставі інформації із інтернет джерел, статистичних даних про розвиток аграрного виробництва у регіоні, спілкування із роботодавцями, і т. ін. Через специфіку діяльності регіональних компаній, які займаються продажем і сервісним обслуговуванням сільськогосподарської техніки (компанія «Агроальянс», компанія ТОВ «Ерідон-Тех») визначили необхідність особливу увагу звернути на знання випускниками ОП іноземної мови, володіння персональним комп'ютером, вміння спілкуватися та вести переговори. У процесі розробки освітньої програми вивчався досвід таких вітчизняних ЗВО (НУБіП України, Таврійського ДАТУ ім. Дмитра Моторного, Львівського НАУ, Подільського ДАТУ, Дніпропетровського ДАЕУ), та закордонних (Естонський університет природничих наук у м. Тарту, природничий університет у м. Вроцлав, республіка Польща; аграрний університет імені Хугона Коллонтая в Кракові, республіка Польща; Університет сільського та лісового господарства ім. Менделя, Чеська республіка, м. Брно; Варшавський університет природничих наук, республіка Польща).

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Стандарт вищої освіти зі спеціальності 208 «Агроінженерія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти затверджено наказом МОН України № 1340 від 05.12.2018 р. Освітня програма включає всі необхідні компоненти відповідно до цього Стандарту та дозволяє досягти передбачених цим стандартом результатів навчання.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Освітня програма «Агроінженерія» чітко структурована. Обсяг ОП становить 240 кредитів ЄКТС, співвідношення обов'язкових компонент до вибіркового – 74% до 26%, що відповідає Закону України «Про вищу освіту» та Стандарту вищої освіти зі спеціальності 208 «Агроінженерія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Зміст освітньо-професійної програми відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності. У ОП наведена структурно-логічна схема, яка дозволяє констатувати чітку логічну взаємопов'язаність освітніх компонент. Загальний обсяг практичної підготовки становить 18, виробнича – 12 кредитів ЄКТС.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Освітня програма «Агроінженерія» чітко структурована. Обсяг ОП становить 240 кредитів ЄКТС, співвідношення обов'язкових компонент до вибіркового – 74% до 26%, що відповідає Закону України «Про вищу освіту». Зміст освітньо-професійної програми відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності. У ОП наведена структурно-логічна схема, яка дозволяє констатувати чітку логічну взаємопов'язаність освітніх компонент. Зауваження: Програмовані результати навчання освітньої програми не в повній мірі оцінюють фахову компетентність ФК15 «Здатність організовувати процеси ремонту сільськогосподарських машин та вирішувати задачі надійності техніки». Необхідно розширити у цьому контексті ПРН 19 в контексті «надійності техніки».

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Стандартом вищої освіти спеціальності 208 «Агроінженерія» для першого (бакалаврського) рівня освіти предметною областю визначено об'єкт вивчення та діяльності, цілі навчання, теоретичний зміст предметної області, інструменти та обладнання. Аналіз ОП та робочих програм нормативних освітніх компонент вказує, що зміст освітньої програми відповідає змісту складових предметної області спеціальності визначеному стандартом.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Згідно структури ОП вибіркові освітні компоненти складають 62 кредити ECTS (26 % від загального об'єму). Кількість кредитів на окремі вибіркові дисципліни складає від 3 до 9. Процедура формування здобувачами вищої освіти УНУС індивідуальної освітньої траєкторії відображена у положеннях: «Про вибіркові дисципліни в Уманському НУС» (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-pro-vibirkovi-disciplini.pdf>); «Індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти» (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2018/education/Polozhennya-pro-iNPS.pdf>). Положеннями передбачено право обрання студентами ОП будь-яких дисциплін, що викладаються на інших ОП та рівнях освіти, а також закріплено кількість дисциплін, які можуть обиратись у розрізі термінів навчання. Експертна група відмічає, що процес формування індивідуальної освітньої траєкторії студентами є обмежений через: відсутність відпрацьованої системи донесення інформації про вибіркові ОК через сайт ЗВО допомоги. Представники ЗВО у «Відповіді на зауваження експертної групи» пояснюють технічною помилкою на сайті, яка виникла під час проведення акредитаційної експертизи.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Для практичної підготовки здобувачів застосовуються наступні види практичної підготовки: практичні заняття, лабораторні роботи, екскурсії, навчальна (18 кредитів) і виробнича (12 кредитів) практики. В ЗВО наявний власний навчально-виробничому відділі де студенти мають змогу пройти навчальну та технологічну практику. Матеріальне забезпечення даного відділу надає змогу для здобуття студентами необхідних практичних компетентностей. Для проходження виробничої та ремонтно-експлуатаційної практики студентам пропонуються підприємства регіону із

якими ЗВО уклав відповідні угоди. Елементом формування індивідуальної освітньої траєкторії є надання можливості студентам самостійно обирати базу практики. До проведення практик студентів ОП активно залучається база роботодавців. Здобувачі ВО, як стверджується у відомостях про самооцінювання освітньої програми, мають можливість проходження практик за кордоном, але вичерпної інформації про програму і зміст цієї практики не наводиться.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Для формування соціальних навичок протягом навчання використовуються освітні компоненти соціально-гуманітарної підготовки, формуються комунікативні навички. Здатність брати на себе відповідальність, управляти своїм часом, здатність логічно і системно мислити формуються під час виконання лабораторних та практичних робіт, курсового проектування та практичної підготовки. Важливу роль у формуванні вміння вирішувати конфлікти, працювати в команді, креативності сприяє широке залучення студентства до органів самоврядування. Організація та проведення ними культурно-масових заходів. В ЗВО щорічно проводяться конкурси «Студентський лідер року», «Агрополітичні дебати».

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня освіти, галузі знань – 20 «Аграрні науки та продовольство», спеціальності – 208 «Агроінженерія» відсутній. Професійна кваліфікація з освітньо-професійною програмою не надається.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Положенням «Про організацію освітнього процесу в Уманському НУС» (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2020/2/polozhennya-pro-osvitnij-proces.pdf>) встановлено вимогу, що середнє тижневе навантаження аудиторних занять для бакалаврів складає 24 години, обсяг аудиторних годин із дисципліни не може перевищувати 50%, а обсяг відведений на самостійну роботу становить не менше 1/3 та не більше 2/3 загального обсягу навчального часу дисципліни.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

ЗВО перебуває на шляху впровадження підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти. При цьому здійснено такі кроки. 1). Вивчення вітчизняного та закордонного досвіду впровадження дуальної освіти (<https://pmoapv.udau.edu.ua/ua/novini/uchast-vikladachiv-umanskogo-nus-u-zahodi-na-temu-dosvid-vprovadzennya-dualnoi-profesijnoi-osviti-v-nimechchini.html>). 2). Розробка та затвердження положення «Про дуальну форму здобуття вищої освіти в Уманському НУС» (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2020/polozhennya-pro-dualnu-formu.pdf>). 3). Юридичним відділом розроблено форму та проводиться узгодження тристоронніх договорів між провідними підприємствами регіону та студентами. 1 вересня 2021 року планується впровадження дуальної форми навчання за ОП.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому оприлюднено на офіційному веб-сайті Уманського національного університету садівництва (<https://cutt.ly/yLfcVx>). «Правила» не містять дискримінаційних положень, привілеїв, є чіткими і зрозумілими. Документ схвалено вченою радою Уманського НУС протокол №4 від 28 грудня 2020 року та затверджено ректором ЗВО.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Для вступу на освітньо-професійну програму «Агроінженерія» на держбюджет потрібні наступні сертифікати ЗНО: українська мова, математика та третій предмет на вибір (іноземна мова, історія України, біологія, географія, хімія або фізика). Українська мова та математика є обов'язковими та мають коефіцієнт 0,3. Для вступу на контрактну форму навчання потрібний той же перелік сертифікатів ЗНО. Вступ на ОПП здобувачів, які отримали ОС «Молодший бакалавр», ОКР «Молодший спеціаліст здійснюється за сертифікатами ЗНО з української мови та літератури і історії

України (ЗНО з історії України, або математики, або іноземної мови, або біології, або географії, або фізики, або хімії – для небюджетних конкурсних пропозицій) й результатом фахового іспиту.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Документами, що регулюють питання визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО є «Положення про організацію освітнього процесу в Уманському НУС» <https://cutt.ly/4lfip87> (схвалено вченою радою Уманського НУС протокол №1 від 23.08.2018 р. із змінами та доповненнями (протокол №1 від 08.10.2020 р., затверджено ректором 09.10.2020 р.), «Положення про порядок визнання результатів навчання в інших ЗВО в Уманському НУС» <https://cutt.ly/FlfikHL> (схвалено вченою радою УНУС (протокол № 2 від 03.10.2019 р., затверджено ректором 07.10.2019 року) та «Положення про академічну мобільність Уманського НУС <https://cutt.ly/l1fixYX> (схвалено вченою радою Уманського НУС протокол №7 від 13.06.2013 р., затверджено ректором 13.06.2013 р.). Фокус-груп підтвердила, що процедури є чіткими і зрозумілими.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здійснюється на підставі «Положення про визнання в Уманському НУС результатів навчання, отриманих у неформальній освіті» (<https://cutt.ly/r1fiMpv>), або(<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2020/2/polozhennya-pro-viznannya-rezultativ-neformalnoi-osviti-08-10-2020.pdf>). Положення регламентує порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами усіх рівнів вищої освіти, в обсязі не більше 10% від загального обсягу по конкретній ОП, лише серед обов'язкових компонент ОП. Проте експертна група відмічає, положення забезпечує можливість перезарахування результатів навчання отриманих у неформальній освіті лише із нормативних освітніх компонент, що створює певні обмеження студентам у виборі джерела отримання компетентностей за вибірковими ОК. Питання дискусійне: з одного боку не зрозумілі причини обмежень перезарахування результатів навчання за ОК, які відносяться до вибіркових. З іншого боку, якщо студент уже здобув певні знання і результати навчання засвідчені відповідним документом, навіщо цей ОК обирати вдруге. Рекомендуємо ЗВО за участі представників студентського самоврядування прийняти логічне однозначне рішення.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

ОП програмних результатів навчання в навчальному процесі передбачені традиційні та інноваційні методи проведення занять. Сюди входять інтерактивні лекції, «мозкові штурми», розгляд реальних кейсів та аналіз виробничих ситуацій, навчальні екскурсії, залучення практиків до проведення занять, проектна робота (виконання курсових робіт та проектів) та ін. При виконанні проектних завдань студенти мають змогу вибирати завдання відповідно до своїх інтересів. Застосовується методика проведення практичних Естонського університету природничих наук у м. Тарту, яку було освоєно викладачами УНУС під час стажування. Також, здобувачі освітньої програми мають змогу використовувати методи дистанційного навчання за допомогою навчально-інформаційного порталу (moodle.udau.edu.ua) з електронними навчальними курсами.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Здобувачі вищої освіти, які навчаються за ОП «Агроінженерія» мають можливість своєчасно отримати інформацію щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання усіх освітніх компонентів у рамках освітньо-професійної програми із двох основних джерел: онлайн із сайту та під час очного спілкування із НПП. Через онлайн сервіси надається наступна інформація: цілі, зміст та програмні результати навчання загалом за О П наведені безпосередньо у рубриці «студенту» головної сторінки сайту університету (<https://ects.udau.edu.ua/ua/informaciya-po-programam/inzhenerno-tehnologichnij-fakultet/208-agroinzheneriya.html>); цілі, зміст та програмні результати навчання, порядок та критерії оцінювання у межах окремих освітніх компонентів наведені у робочих програмах, як і у своєму чергу розміщені в веб-ресурсі кафедри (<https://pmpapv.udau.edu.ua/assets/files/2021/robochi-programi-2021/rp-mashini-obladn-ta-ih-vpsp.pdf>).

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Під час спілкування з викладачами та студентами та на основі матеріалів самоаналізу ЕГ з'ясовано, що елементи наукових досліджень реалізуються здобувачами на лабораторно-практичних заняттях. Так вивчаються та закріплюються практично методики експериментальних досліджень властивостей с.-г. матеріалів, елементів технологій, параметрів машин та ін. Підтвердженням активного поєднання наукових досліджень і навчання є здобутки студентів ОПУ фахових і предметних олімпіадах та конкурсах студентських наукових робіт (<https://pmoarv.udau.edu.ua/ua/nauka-ta-innovacii/olimpiadi-ta-naukovi-roboti-studentiv.html>). Проте відсутня практика залучення студентів ОП та викладачів кафедри агроінженерії до виконання наукових досліджень на замовлення виробників, а також студенти не долучаються до проходження практичної підготовки у науково-дослідних установах.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

За результатами науково-дослідної роботи останнім часом науково-педагогічними працівниками ЗВО у співавторстві з провідними фахівцями галузі видані підручники і монографії, що використовуються в навчальному процесі підготовки здобувачів за освітньою програмою, зокрема: 1). Новітні енергетичні засоби та сільськогосподарські машини: підруч. / О.С. Пушка, А.В. Войтік, В.В. Кравченко, Т. О. Кутковецька. - Умань : Видавець "Сочінський М. М.", 2018. - 244 с. 2). Обґрунтування параметрів робочих органів очиски сошника для прямої сівби: Монографія / І. О. Лісовий, А. І. Бойко, О. О. Баний, О.С. Пушка. – Кіровоград : ФОП Александра М. В., 2016. – 160 с. (Монографія); 3). Дослідження машин з ротаційними робочими органами в садівництві, ягідництві та плодovому розсадництві. Монографія / В. В. Кравченко, А. В. Войтік, та ін. – К.: ЦП «ПРИНТ», 2020р. Результатом співпраці із центром точного землеробства Frendt стало розроблення, виготовлення та впровадження в освітній процес стенду, що враховує новітні наукові здобутки у галузі використання машин для хімічного захисту рослин, моделює роботу сучасного оприскувача з використанням елементів точного землеробства.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Міжнародні контакти в Уманському НУС координуються Центром міжнародної освіти та співпраці (<https://foreign.udau.edu.ua>). Викладачі ОП активно вивчають досвід закордонних партнерів шляхом стажувань (Войтік А.В., Кравченко В.В. та Оляднічук Р.В. - Естонський університет природничих наук м. Тарту; Войтік А.В. - Професійна сільськогосподарська школа Deula-Nienburg, Німеччина). Також НПП кафедри періодично беруть участь в міжнародних конференціях в Болгарії, Білорусії, Естонії. Викладачі та студенти ОП мають повноцінний користувацький доступ до науко-метричних баз даних Scopus та Web of Science, а також до загальнодоступних баз даних ResearchGate, Publons, Google Scholar та інших. Зауваження. Університет на сьогодні безпосередньо бере участь у більш ніж 10 міжнародних наукових та навчально-наукових проектах, але викладачі ОП до цих проектів не долучені. У програмах міжнародної академічної мобільності НПП та студенти за ОП задіяні не були.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів в Уманському НУС регулюються окремими розділами «Положенням про організацію освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва» <https://cutt.ly/YlzSG1n> (схвалено вченою радою УНУС протокол №1 від 23.08.2018 р.) та «Положенням про порядок проведення моніторингу і контролю якості освіти в УНУС» <https://cutt.ly/qlzDrQe> (протокол №6 від 14.12.2016 р.). Для здійснення поточного контролю в межах ОП застосовується опитування, тестові завдання, захист лабораторних робіт, розв'язання виробничих ситуацій (кейсів), виступи на семінарських та практичних заняттях, виконання індивідуальних завдань (написання рефератів, виконання розрахункових, розрахунково-графічних, контрольних робіт, курсових робіт (проектів), тощо. Формами контрольних заходів є модульна контрольна робота, екзамен та залік. Здобувачі вищої освіти підтвердили, що критерії оцінювання доносяться на початку викладання кожної з дисциплін і є чіткими та зрозумілими.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

З прийняттям стандарту спеціальності 208 "Агроінженерія" наявна ОПП підготовки здобувачів освіти була скорегована передбачена атестація у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи». Тематика кваліфікаційних

робіт розробляється відповідно до інтересів здобувачів та з врахуванням наукових досліджень і професійних інтересів керівників, специфіки освітньої програми, рекомендацій стейкхолдерів тощо. Захист кваліфікаційних робіт здійснюється відповідно до «Положення про атестацію здобувачів вищої освіти у формі публічного захисту кваліфікаційної (дипломної) роботи в Уманському НУС» (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-pro-diplomne-proektuvannya-unus-10.07.2019.pdf>).

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедура проведення контрольних заходів реалізується відповідно до певних розділів нормативних документів ЗВО, а саме: «Положенням про організацію освітнього процесу в Уманському НУС» <https://cutt.ly/NlzJ51I> (протокол №5 від 30.04.2015 року та затверджено ректором 30.04.2015 р.), «Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Уманському НУС» <https://cutt.ly/PlzKx6n> (протокол №5 від 28.04.2016 року та затверджено ректором 28.04.2016 року), «Положенням про порядок проведення моніторингу і контролю якості освіти в Уманському НУС» <https://cutt.ly/flzKLSZ>. Під час обговорення у фокус-групах здобувачів та академічної спільноти їх представники запевнили, що прецедентів які були б пов'язані з необ'єктивністю викладачів під час здійснення освітнього процесу, не виникало. У той же час представники студентства виявили чітку обізнаність із процедурою оскарження.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності Університетом запроваджено низку нормативних документів, з питань академічної доброчесності: «Кодекс академічної доброчесності Уманського НУС» <https://cutt.ly/rlzXSqL> (схвалено Вченою радою УНУС протокол №2 від 03.10.2018 року та затверджено ректором 07.10.2019 року) та «Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату серед здобувачів вищої освіти в Уманському НУС». Студенти розуміють суть проявів академічної недоброчесності та необхідності боротьби і з ними. Але аналіз методичного забезпечення навчальних дисциплін виявив, що відсутній документ, який би містив опис правил взаємодії учасників освітнього процесу та його деталізація з точки зору академічної доброчесності у розрізі конкретної ОК. Для перевірки кваліфікаційних робіт існує програма із використанням сервісу Unichек. Протоколи перевірки наявні. База захищених кваліфікаційних робіт формується відділом моніторингу Якоості освіти та розміщена з а посиланням: <https://mon.udau.edu.ua/ua/diplomi.html>. Контроль за виконанням питань академічної доброчесності виконує відділ моніторингу якості освіти

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Педагогічний склад кафедри «Агроінженерія» налічує 13 осіб, 12 з яких мають ступені кандидатів наук і звання доцентів. Середній вік викладачів якої складає приблизно 37 років, тобто, можна сказати, що кафедра має значний потенціал професійного і наукового зростання. За останній рік збільшилась кількість публікацій в виданнях, що індексуються в міжнародних наукометричних базах. На сайті ЗВО відзначено, що кафедра надає методичну допомогу фахівцям підприємств і сприяє впровадженню у виробництво прогресивних механізованих технологій та передового вітчизняного і світового досвіду». Конкретно про цю співпрацю інформація відсутня. Крім того, слід звернути увагу на певну різноплановість нормативних дисциплін викладання яких забезпечує один викладач, що не сприяє зростанню його професійному і науковому зростанню.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Академічна та професійна відповідності викладачів навчальним дисциплінам, які вони викладають забезпечується. Формування такої відповідності реалізується через здобуту вищу освіту та/або науковим ступенем. Процедура

конкурсного відбору визначена «Порядком проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників Уманського національного університету садівництва» (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2020/polozhennya-pro-poryadok-provedennyaonkursnogo-vidboru-na-zamishhennya-vakantniz-posad-npp.pdf>). Інформація про наявні вакантні посади і перелік документів для участі у конкурсному доборі розміщуються на сайті ЗВО (<https://www.udau.edu.ua/ua/departments/viddili/viddikadriv.html>).

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Роботодавці виступають стейкхолдерами освітніх програм і вносять свої пропозиції щодо дисциплін, які викладаються студентам та необхідних знань і компетентностей майбутніх випускників. Стейкхолдерами освітньої програми Агроінженерія є Нагірняк Ю.О. директор Уманського представництва «РДО Україна» та Гусятинський Б.Ю. керівник сервісу ТОВ «ТК Агроспейс». За останні роки на рівні університету були підписані договори про співпрацю з провідними підприємствами України такими як ПАТ "Уманьферммаш", ПрАТ "Торговий дім "Гідросила", ТОВ "РДО Україна", на базі яких студенти проходять навчальні та виробничі практики, а також відбуваються практичні заняття. Підприємства АТ Ельворті, ПрАТ "Торговий дім "Гідросила", Лозівські машини, Уманьферммаш надали елементи та зразки своїх сучасних машин для обладнання лабораторій та забезпечення виконання лабораторних робіт з профільних дисциплін.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

6.4 Заклад вищої освіти долучає професіоналів-практиків до проведення занять із дисциплін за ОП на підставі основи партнерських стосунків, наприклад Т О В « Р Д О Україна » т а Т О В Т Д «Агрояльєнс» <https://pmoapv.udau.edu.ua/ua/novini/lekcija-z-robotodavcyami-na-temu-vikoristannya-suchasnoi-silskogospodarskoi-tehniki-v-ark.html>. При цьому, університет не залучає до проведення аудиторних занять за ОП «Агроінженерія» професіоналів-практиків та експертів у галузі на умовах зовнішнього сумісництва або погодинної оплати праці.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

ЗВО забезпечує професійний розвиток викладачів які реалізують освітній процес на ОП в основному шляхом співпраці з іншими організаціями. До таких організацій належать: Національний університет біоресурсів і природокористування України, Інститут післядипломного навчання Білоцерківського НАУ, Полтавська державна аграрна академія, Естонський університет природничих наук у м. Тарту та інші. Викладачі ОП агроінженерії пройшли підвищення кваліфікації у закордонних і провідних ЗВО України і мають свідоцтва про підвищення кваліфікації протягом останніх 5 років.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Система стимулювання розвитку викладацької майстерності НПП Уманського НУС унормована такими документами: «Положення про надання щорічної грошової винагороди педагогічним працівникам Уманського НУС за сумлінну п р а ц ю , з р а з к о в е в и к о н а н н я посадових обов'язків» (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2018/polozhennya/Polozh-pro-grosh-vinagor--ped-prac-UNUS.pdf>); «Колективним договором між трудовим колективом т а адміністрацією Уманського НУС н а 2020-2022 роки» (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2020/koldogov-2020-2022.pdf>) та «Положенням про внутрішню модель диференційованої оплати праці в уманському національному університеті садівництва» (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2020/2/polozhennya-pro-diferenciaciju-1.pdf>). (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2020/2/polozhennya-pro-diferenciaciju-1.pdf>). Відповідно до даних положень виплачуються грошові винагороди за видання статей у виданнях включених в науково-метричні бази, патентів, підручників, монографій та ін., а також за сумлінне виконання своїх посадових обов'язків.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Формування, необхідного для досягнення визначених освітньою програмою цілей т а програмних результатів навчання, матеріально-технічного забезпечення здійснюється із використанням значних матеріальних ресурсів ЗВО, а також широкого залучення спонсорської допомоги. Протягом останніх років на розвиток ОП використано близько 0,5 млн. грн коштів університету. ОП має достатнє забезпечення матеріальними ресурсами, зокрема натурними зразками сільськогосподарської техніки, розрізами вузлів та деталей, та діючими лабораторними стендами. До

розвитку матеріально-технічного забезпечення ОП активно долучаються роботодавці надаючи спонсорську допомогу. Так за наданими відеоматеріалами та додатком до договору №2020/02-НС від 18.08.2020 р. ПрАТ «Торговий дім Гідросила» забезпечило обладнання сучасної лабораторії «Гідроприводу сільськогосподарської техніки». Собівартість наданого обладнання складає 25757,56 грн. ПАТ «Ельворті» безкоштовно надало сучасні зразки сільськогосподарської техніки та інформаційні стенди для лабораторії «Грунтобробних та посівних машин». В ЗВО на належному рівні знаходиться аудиторія, бібліотека, їдальня, гуртожиток, спортивні зали і ін. Бібліотека ЗВО має великі читальні зали із вільним доступом до мережі інтернет, та спеціальне приміщення, де зберігаються стародруки. Також бібліотека забезпечує доступ до власного електронного каталогу (<http://91.202.144.108/>), та широкого кола баз наукового та методичного спрямування (Scopus, Web of Science, Science Direct, Повнотекстова база даних DOAJ, Electronic Library of Mathematics, Directory of Open Access Scholarly Resources і ін.). Для забезпечення ОП протягом 2020 р. придбано три найменування підручників у загальній кількості 60 примірників. Також для потреб ОП наявні 17 найменувань періодичних видань. Наявні та доступні навчально-методичні матеріали, що знаходяться у вільному доступі в репозитарії університету <http://lib.udau.edu.ua/>. Доцільно оновити відеоролік на сайті про випускову кафедру, в якому не згадується спеціальність «Агроінженерія».

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

В ЗВО забезпечено вільний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів, пов'язаних з ОП «Агроінженерія», і він є безоплатний.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

З метою забезпечення безпечного освітнього середовища в Уманському НУС функціонує служба з охорони праці. Діяльність служби здійснюється відповідно до положення «Про Службу охорони праці в Уманському національному університеті садівництва» (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/po1ozhennya/Polozhennya-pro-s1uzhbu-OP.pdf>). Також в навчальних лабораторіях розміщені інформаційні куточки з охорони праці. У ЗВО функціонує психологічна служба "Довіра", яка у співпраці із кураторами академічних груп веде постійний моніторинг проблематики студентства у сфері життєдіяльності, зокрема і психічного здоров'я.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Підтримка здобувачів вищої освіти з організаційних та освітніх питань реалізується через кураторів груп, науково-педагогічний персонал, працівників деканату, ректорату та структурних підрозділів. У рубриці «Студенту» наявна ладка для першокурсників «Путівник для першокурсників Уманського НУС» де наведена доволі вичерпна інформація для студентів даної категорії (<https://www.udau.edu.ua/ua/for-students/putivnik-dlya-pershokursnikiv-umanskogo-nus.html>). Також уданій рубриці є уся необхідна інформація про організацію освітнього процесу (розклад занять та дзвінків, каталог вибіркових дисциплін, система оцінювання і т. ін.), а також інформація про студентське самоврядування, дозвілля, практики та інше. Консультативна підтримка в Уманському НУС реалізується за напрямком професійно-кар'єрної орієнтації та психологічним напрямком. Проте аналіз результатів онлайн-опитувань показує уже низький рівень охоплення студентів інженерно-технологічного факультету (<https://mon.udau.edu.ua/ua/anketuvannya/zvitnist-po-anketuvannyyu/2018-2020/monitoring-ocinyuvannya-zdobuvachami-vishhoi-osviti-yakosti-provedennya-osvitnogo-procesu-v-umanskomu-nus.html>). Так за результатами опитування студентів у 2019-2020 н.р. у анкетуванні взяли участь лише 4 % представників даного факультету. Учасники анкетування – здобувачі усіх рівнів ВО молодший бакалавр, бакалавр, магістр, доктор філософії). Всього в анкетуванні приймали участь 201 студент, з них 4% - представники інженерно-технологічного факультету, де навчаються здобувачі за двома спеціальностями «Агроінженерія» і «Харчові технології». Таким чином репрезентативність представників ОП «Агроінженерія» менше 4 %, що викликає сумнів щодо достовірності результатів відносно даної освітньої програми.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

В ЗВО достатня увага приділяється створенню умов для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. Так облаштовані пандуси у навчальних корпусах та гуртожитках. Для здобувачів освіти з вадами зору на полотнах дверей чи біля них розміщено контрастне маркування та дублювання написів шрифтом Брайля, а на стінах корпусів розміщені спеціальні вказівники напряму руху з аналогічним маркуванням. Надання допомоги особам з обмеженою мобільністю унормовано «Порядком супроводу (надання допомоги) особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам студентства в Уманському НУС» (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2019/edu/poryadok-suprovodu.pdf>). В цій роботі активну участь приймають представники студентського самоврядування.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО наявні чіткі та зрозумілі політики та процедури вирішення конфліктних ситуацій. Так на сайті університету рубрика «про університет» містить вкладку присвячену антикорупційній діяльності де наведено інформацію у тому числі й анонімною викриття про яв в корупції (<https://www.udau.edu.ua/ua/about/antikorupcijna-diyalnist/antikorupcijna-liniya.html>). Також у рубриці «студенту» наявна вкладка «путівник для першокурсників

Уманського НУС», де наведена адреса електронної скриньки ректора (rector.unus@gmail.com). А у вкладці «Алгоритм проведення апеляції щодо семестрової оцінки» наведено положення про апеляцію та описано послідовність дій (<https://mon.udau.edu.ua/ua/studentu/algorithm-provedennya-apelyacii-shhodo-semesterovoi-ocinki.html>). У цій же рубриці розміщено вкладку «Психологічна служба» де наведено електронну адресу та телефон довіри психолога (<https://www.udau.edu.ua/ua/departments/viddili/psixologichna-sluzhba-universitetu/>). У ЗВО щорічно реалізуються заходи до Всеукраїнської акції «16 днів проти насилля». Політика і процедура вирішення конфліктних ситуацій документами: «Положення про попередження та протидію сексуальним домаганням та дискримінації в манському НУС», «Антикорупційна програма Уманського НУС», «Методичні рекомендації щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів», «Положення про комісію з оцінки корупційних ризиків в Уманському НУС».

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процедура розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм унормована положенням «Про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в Уманському національному університеті садівництва» (<https://www.udau.edu.ua/ua/about/normativna-baza.html>) Процедура розробки та затвердження ОП 2020 р. повністю дотримана: ОП погоджено на засіданні кафедри аграрної інженерії (протокол № 11 від 27 травня 2020 р.) та вченою радою інженерно-технологічного факультету (протокол № 6 від 09.06.2020 р.), схвалено Науково-методичною радою Уманського НУС протокол № 11 від 30.06.2020 р.) та Вченою радою Уманського НУС (протокол № 6 від 10.06.2020 р.) і введено в дію наказом ректора (№ 01-05/85 від 10 червня 2020 р.).

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

В уманському НУС безпосереднє залучення здобувачів вищої освіти до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості реалізується у процесі неформального спілкування із куратором, викладачами та гарантом ОП. Подання своїх пропозицій здобувачі здійснюють через учасника робочої групи з розробки ОП студента Владислава Зозулю. У ЗВО запроваджена система онлайн-анкетувань та опитувань здобувачів освіти із питань перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості (<https://mon.udau.edu.ua/ua/anketuvannya.html>). Проводиться ґрунтовний аналіз цих опитувань (<https://mon.udau.edu.ua/ua/anketuvannya/zvitnist-po-anketuvannyu.html>, <https://itf.udau.edu.ua/assets/files/2021/zviti-pro-ocinyuvannya/zvit-po-anketuvannyu-studenti-agroinzheneriya.pdf>). Проте у аналізі загальноуніверситетських даних опитування здобувачів вищої освіти за 2020-2021 н. р. зазначено, що у опитуванні взяли участь лише 44,5% здобувачів за даною програмою. Результати анкетування важко вважати об'єктивними.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

До перегляду ОП залучені представники фірм АТ «Гідросила», ТОВ «РДО УКРАЇНА», ТОВ «ТК Агроспейс», Уманської філії ТОВ ТД «Агроальянс». Під час зустрічі Гуцаленко А. О., керівник Уманської філії ТОВ ТД «Агроальянс», підтвердив свої пропозиції з удосконалення ОП, що стосуються вивчення сучасних інтелектуальних систем тракторів та сільськогосподарських машин. На врахування даної пропозиції до каталогу елективних дисциплін ОП включено предмет «Мехатронні системи» (<https://www.udau.edu.ua/ua/for-students/katalog-elektivnix-vibirkovix-disciplin/inzhenerno-tehnologichnij-fakultet/kafedra-agroinzhenerii.html>). В той же час менше надходить пропозицій від представників підприємств, які безпосередньо займаються виробництвом сільськогосподарської продукції. Для врахування пропозицій роботодавців із забезпечення якості ОП відділ моніторингу якості освіти проводить щорічно відповідні опитування та здійснює їх аналіз. Але наведені анкети та результати опитування роботодавців не містять пропозицій за конкретними освітніми програмами загалом і з ОП «Агроінженерія» зокрема.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

В Університеті передбачена різноманітна система підтримання контактів із випускниками: особисте спілкування із випускниками представників ЗВО, робота відділу професійно-кар'єрної орієнтації. До функцій даного відділу включено моніторинг кар'єрного шляху випускників. На сторінці даного відділу розміщена анкета для онлайн-опитування випускників, а також наведено звіт про моніторинг працевлаштування (<https://work.udau.edu.ua/ua/monitoring-pracevlashtuvannya.html>). Але наведена анкета містить загальні питання та не дозволяє розкрити шлях кар'єрного розвитку випускників, а наведені результати моніторингу містять лише статистичні дані про працевлаштування випускників у розрізі спеціальностей за кількістю по областях України. У

ЗВО створена Асоціація випускників та друзів Уманського НУС, до основних видів діяльності якої включено «сприяння досягненню університетом європейських стандартів освіти». В рубриці «Наші випускники» сторінки кафедри на сайті представлена інформація про 5 випускників: ПІБ, і посади.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

В Уманському НУС система внутрішнього забезпечення якості унормована положенням «Про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Уманському національному університеті садівництва» (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-zyao.pdf>). Конкретизація процедур контролю якості освіти здійснено у положенні «Про порядок проведення моніторингу і контролю якості освіти в Уманському національному університеті садівництва». Доволі розвинутим способом моніторингу якості вищої освіти та реагування на виявлені недоліки в освітній програмі є система онлайн-опитування усіх груп стейкхолдерів: академічна спільнота та навчально-допоміжний персонал, здобувачі вищої освіти та їх батьки, роботодавці, випускники (<https://mon.udau.edu.ua/ua/anketuvannya/zvitnist-po-anketuvannyu.html>). Нажаль в опитуванні прийняти одразу здобувачі, які навчаються за 24 спеціальностями, тому аналіз анкетування не можна точно віднести до ОП «Агроінженерія».

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ОП «Агроінженерія» в Уманському НУС проходить акредитаційну експертизу вперше. Наявні висновки акредитаційної експертизи 2011р. на пряму 6.100102 – „Процеси, машини і обладнання агропромислового виробництва”, який передував відкриттю в Уманському НУС ОП «Агроінженерія». У даних висновках наведені рекомендації із розширення співробітництва з філіями кафедр на виробництві та науково-дослідними установами, а також покращення матеріально-технічної бази навчальних і наукових лабораторій випускових кафедр за рахунок придбання сучасних приладів та техніки. Дані рекомендації повністю враховані шляхом розширення діяльності філіалу кафедри агроінженерії на ПрАТ Уманьфермаш, налагодженням співпраці із УкрНДІПВТ ім. Л. Погорілого, а також відкриттям сучасних лабораторій у співпраці із ПрАТ «Торговий дім Гідросила» та ПАТ «Ельворті» і т. ін. В уманському НУС відділом відділу моніторингу якості освіти ведеться систематизація та узагальнення зауважень ЕГ за ОП, які акредитуються. На основі аналізу цих даних розробляються чіткі рекомендації із їх усунення (розглянути і затвердити вченою радою Уманського НУС Спротокол № 6 в і д і оч ервн я 2 0 2 0 року (<https://mon.udau.edu.ua/assets/files/ekspertizi/analiz-zauvazhen-ger-do-akreditacij-2019.pdf>)). Т а к о ж в е д е т ь с я моніторинг виконання заходів з удосконалення освітніх програм на основі зазначених рекомендацій (<https://mon.udau.edu.ua/assets/files/ekspertizi/vrahuvannya-zauvazhen-ger-do-akreditacij-2019-za-zvitami-viddiliv.pdf>). Наведені матеріали враховуються гарантом ОП «Агроінженерія» під час перегляду та удосконалення освітньої програми. Беручи до уваги рекомендації, надані ЗВО під час попередніх акредитацій освітніх програм галузі 20 «Аграрні науки і продовольства» і аналізуючи звіт про самооцінювання та висновки експертної групи, дійшли висновку, треба відзначити що більшість з них прийнято до уваги в ОП «Агроінженерія», але ще не реалізовано наступні: 1. «Запропонувати і впровадити в Університеті інновації, що стосуються доступу до освітньої програми та визнання результатів навчання». 2. «Проводити методичні семінари з написання наукових статей в міжнародні рейтингові видання з дотриманням усіх правил доброчесності та уникнення самоплагіату». 3. «Підвищення кваліфікації НПП проводити з метою як удосконалення педагогічної майстерності, так і підвищення професійного рівня за фахом». 4. «Залучати фахівців-роботодавців до проведення регулярних аудиторних занять».

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Уманський НУС реалізує комплекс заходів із формування та розвитку культури якості котра сприяє сталому розвитку ОП та освітньої діяльності з а нею. Підставою для такого твердження є аналіз впроваджених у освітній процес положень, узагальнення інформації отриманої від усіх груп стейкхолдерів, відомості, які наявні у вільному доступі на сайті ЗВО. У той же час необхідно більш конкретно ставити питання щодо формування культури якості в контексті кожної освітньої програми, виявлення її недоліків з метою удосконалення.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Веб-сайту Уманського НУС демонструє наявність розроблених положень, правил та процедур, щодо регулювання прав і обов'язків усіх учасників освітнього процесу. Вони чіткі, зрозумілі і висвітлені у нормативній базі ЗВО.

Встановлені процедури та правила дотримуються під час реалізації ОП «Агроінженерія».

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Посилання на розміщення освітньої програми актуальний, зміст освітньої програми розміщений на сайті ЗВО відповідає наданому оригіналу. Інформація, подана у освітній програмі, є достатньою для інформування стейкхолдерів та містить достовірні відомості щодо всіх її елементів у необхідному обсязі та формі, що забезпечує інформування усіх зацікавлених сторін щодо умов та перспектив навчання за ОП «Агроінженерія». Але є деякі протиріччя в документах і положеннях, які позначені вище і необхідно вирішити в робочому порядку.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Інформація щодо правил та процедур, що регулюють права і обов'язки всіх учасників освітнього процесу висвітлена в нормативних документах університету та оприлюднена на офіційному сайті. Освітня програма та її компоненти також знаходяться у відкритому доступі.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Висвітлити унікальність ОП відповідно до специфіки ЗВО.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Привести у відповідність компетентності і результати навчання освітньої програми, зокрема розширити у цьому контексті ПРН 19 відносно «здатності вирішувати задачі надійності техніки». 2. Вчасно і в обсязі визначеному положеннями розміщувати інформацію про вибіркові дисципліни у відповідному електронному каталозі. 3. У навчальному плані за ОП для вибіркових ОК встановити однаковий об'єм кредитів ECTS, форми контролю та кількість семестрів їх вивчення. 4. Навести програму зміст, місця проведення закордонних практик, фото та відеозвіти про них на сторінці сайту «База практик».

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рекомендуємо ЗВО за участі представників студентського самоврядування прийняти логічне однозначне рішення стосовно перезарахування результатів навчання вибіркових дисциплін.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Науково-педагогічним працівникам та здобувачам ВО за освітньою програмою «Агроінженерія» долучитися до міжнародних наукових та навчально-наукових проектів, в яких приймає участь ЗВО. 2. Залучати викладачів кафедри агроінженерії та здобувачів ВО до виконання наукових досліджень на замовлення виробників. 3. Доцільно надати можливість здобувачам проходження практичної підготовки у науково-дослідних установах.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Запровадити у робочій програмі освітній компонент, в якому обов'язково відображати правила взаємодії учасників освітнього процесу з деталізацією відповідальності кожного з порушення академічної доброчесності у межах конкретної дисципліни.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Висвітлювати на сайті інформацію про діяльність кафедри «Агроінженерія» про надання науково-методичної і практичної допомоги фахівцям агропідприємств з метою впровадження у передового вітчизняного і світового досвіду. 2. Відрегулювати розподіл фахових дисциплін серед викладачів відповідно їх фахової спрямованості. 3. Залучати до проведення аудиторних занять за ОП «Агроінженерія» професіоналів-практиків та експертів у галузі на умовах зовнішнього сумісництва або погодинної оплати праці. 4. Поширити практику власних програм підвищення професійної кваліфікації викладачів та педагогічної майстерності.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Оновити відеоролік на сайті про випускову кафедру. 2. Під час проведення онлайн-опитувань забезпечити достатню репрезентативність здобувачів, які навчаються за освітньою програмою «Агроінженерія» з метою отримання достовірних результатів. 3. З метою встановлення рівня задоволення студентів організацією освітнього процесу в умовах карантину провести відповідне онлайн-опитування.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Інформацію про кар'єрний розвиток випускників зробити більш розвернутою і яскравою. 2. Проводити анкетування щодо формування культури якості в контексті конкретної ОП. 3. Активніше висвітлювати діяльність відділу моніторингу якості освіти шляхом розміщення відповідної вкладки у головному меню сайту ЗВО. 4. Продовжувати популяризацію значимості онлайн-опитувань серед усіх груп стейкхолдерів з метою збільшення кола опитаних респондентів та підвищення адекватності отриманих висновків та рекомендацій. Удосконалити процедуру подання пропозицій до проекту ОП через відповідну вкладку на сайті ЗВО. 5. Остаточо реалізувати рекомендації і пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій освітніх програм закладу вищої освіти і врахувати їх в ОП "Агроінженерія."

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Удосконалити форму представлення інформації про процес обговорення ОП шляхом відкритого відображення на сайті ЗВО надісланих пропозицій та врахування їх у конкретних розділах ОП. 2. Створити базу даних щодо зауважень та пропозицій, сформульованих під час попередніх акредитацій, і інформувати учасників освітнього процесу про роботу ЗВО, націлену на удосконалення освітніх програм з їх урахуванням. 3. Усунути протиріччя в документах і положеннях, які позначені в оцінках критеріїв і оприлюднити їх нову редакцію на сайті.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ЛОПУШНЯК ВАСИЛЬ ІВАНОВИЧ